

למידה מהצלחות בקהילה מקצועית לומדת

פורום מנהלי ומנהלות מרכזי סימולציה 14.12.22

ד"ר יונתן מנדלס
מו"פ קהילות מקצועיות לומדות,
מכון מופ"ת

מה נעשה היום?

למידה מהצלחות
וחקר הפרקטיקה

01

שלוש מתודות
ללמידה מהצלחות

02

מה חשוב לדעת
כשמתארים הצלחה?

03

שימוש במתווה
ללמידה מהצלחות

04

איך עושים את זה
במרכז הסימולציה שלי?

05

חקר הפרקטיקה – Practice research

או

Learning from practice

מה זה??

"תהליך חקר שיטתי, מקצועי ורפלקטיבי המבוסס על נתונים, במטרה לבחון את העשייה החינוכית כדי לשפר את הלמידה ורווחת התלמיד. יכול להיות אישי או קבוצתי".

האם הגדרה זו מתאימה גם לסימולציות בחינוך?

גישות ושיטות לחקר הפרקטיקה

סימולציות
בחינוך

חקר
שיעור

למידה
מהצלחות

וידקטיקה

Video
Clubs

AIW -
Authentic
intellectual
work

מחקר
פעולה

שיח
רפלקטיבי

Critical
friend
groups
(CFG)

ייצוגי
הוראה
ולמידה

אמפירי -
פוזיטיביסטי

לבד

מחקר אקדמי
המשתמש בייצוגים

Improvement
science

מחקר פעולה

Teacher inquiry

AIW

Critical friends'
group (CFG)

רפלקטיבי

אנליטי

למידה
מהצלחות

שיח רפלקטיבי

סימולציות
בחינוך

חקר שיעור -
Lesson study

ניתוח ייצוגי
הוראה

בצוות/
קהילה

אמפירי -
הבנייתי

איך נראית
הצלחה
במרכז הסימולציה?

מהי הצלחה?

למידה מהצלחות

גישה המתמקדת בחקירת פעולות
מוצלחות בבית-הספר במטרה לחשוף
את הידע הסמוי (Implicit knowledge)
שהוביל להצלחה ולהפוך אותו
לידע גלוי (Explicit knowledge)
ואף לידע "מכוון לפעולה"
(Actionable knowledge).
כך שניתן יהיה ללמוד
מהתהליך ולשחזרו.

למידה מהצלחות – הנחות יסוד

כדי לחשוף את הידע העשיר הטמון בהצלחותיהם של מורים יש צורך בתהליך חקר מובנה המתעל את הידע הסמוי של הפרט לידע מערכת.

עקב הסתמכות על למידה מכישלונות ומבעיות, למידה מהצלחות בבית הספר מהווה מוקד ללמידה ארגונית לעתים רחוקות, אם בכלל.

משאבי הידע המצויים בקרב הצוותים החינוכיים בבית הספר עשירים, אך אינם ידועים וגלויים. יש לחקור ולחלץ ידע זה.

שלושת מתודות ללמידה מהצלחות

01

הבט אחורה בהשתאות. משתפים סיפורי הצלחה ושואלים: מה עשינו? תהליך חקר רפלקטיבי כדי לזהות את הידע הסמוי ולהפכו לידע מכוון לפעולה שניתן ליישם גם בעתיד - המתודה הרטרואספקטיבית

02

מסע בעקבות שאלת למידה. מזהים תחום בו הדברים עדיין לא לגמרי פתורים וחוקרים אותו, כדי להוסיף להצלחה ולשפר את התוצאות בפעם הבאה - המתודה הפרוספקטיבית

03

למידה על למידה. אוספים נתונים על ההצלחה, ומנסים להבין את דפוסי הלמידה שהתרחשו כדי לאפשר הטמעת שגרה של למידה מתמשכת במוסד החינוכי – זיהוי דפוסי למידה בבית הספר

למידה מהצלחות – למה זה כדאי

באים בטוב: למידה מכישלונות
מלווה לרוב בתחושת קושי
וחשש. לעומת זאת –
כולם נהנים לספר
על ההצלחות שלהם!

מחברים הכל יחד: הלמידה
המשותפת מטפחת אמונה
משותפת ביכולת אנשי הצוות
להצליח במשימותיהם
וללמוד מניסיונם

הון ארגוני: מאגר הצלחות
חינוכיות הינו אוצר
בית ספרי וקהילתי

מוטיבציה פנימית: בניגוד
ללמידה מכישלונות, שמונעת
מלחץ חיצוני, למידה מהצלחות
מתקיימת מתוך דחף ליזום
ולהשתתף בתהליך למידה

הצלחות שכדאי ללמוד מהן

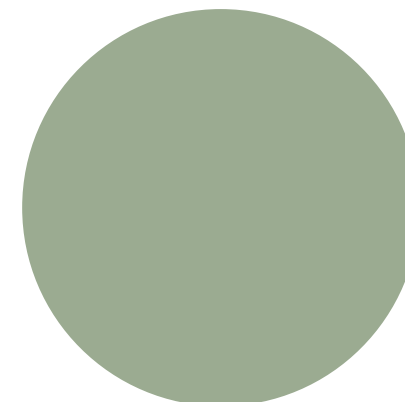
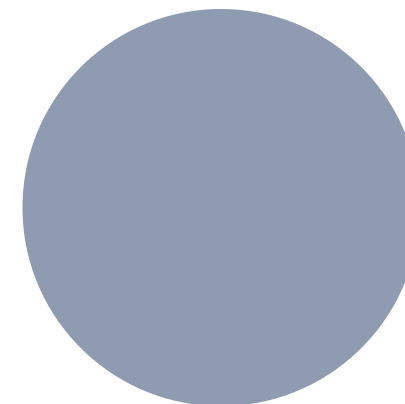
מאפיינים חיוניים

הצלחות הנובעות מעשייה

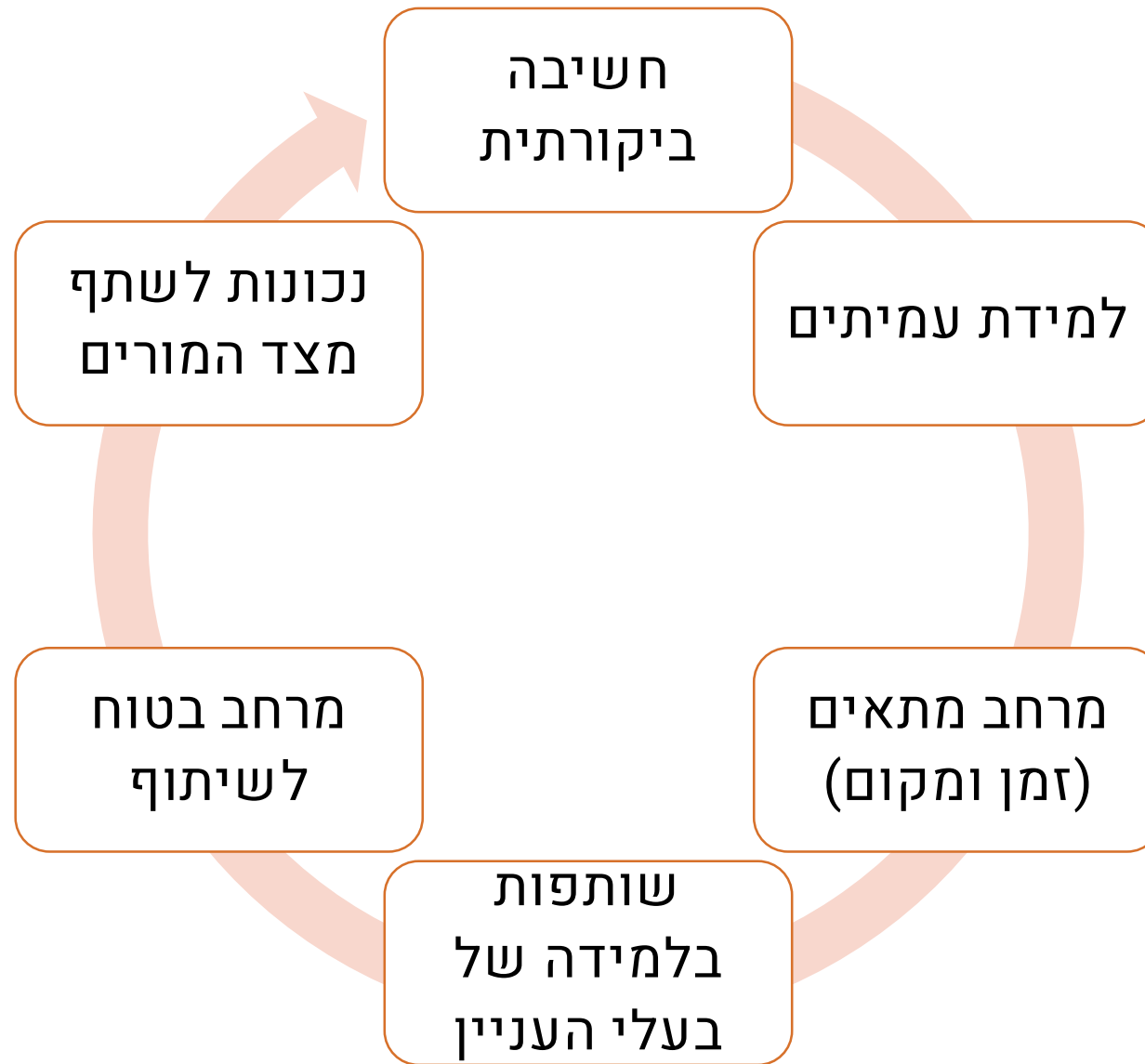
הצלחות שמקדמות את הגשמת החזון הארגוני / בית ספרי
הצלחות התורמות באופן ישיר או עקיף לתלמידים

מאפיינים מומלצים

הצלחות שתורמות לאוכלוסיות שמתקשים לשרתן
הצלחות נדירות בתחומן
הצלחות מפתיעות

תנאים תומכים ללמידה מהצלחות

שלבי התהליך ללמידה מהצלחות

ההצלחה במונחים
של "לפני" ו"אחרי"

תיאור ההקשר
הארגוני

הכנה לקראת
הצגת אירוע
ההצלחה

איתור ההצלחה

שאלות הבהרה

מחירים ואתגרים

פירוט הפעולות
בדרך להצלחה

מדדים

דיון מסכם

ניסוח עקרונות
פעולה ליישום
ההצלחה בעתיד

4 דרכים להיות אתנו בקשר!

Digit
העמקה בקהילות
דיגיטליות

<https://kehilotmorim.macam.ac.il>

חוברת פעילויות המו"פ תשפ"ב
<https://tinyurl.com/3n6jswev>

מובילי קהילות
מקצועיות לומדות –
בית לצמיחה מקצועית
של מובילי קהילות

פלייליסט
לקהילות
דיגיטליות

